

throws away gun, spear and sword, and armed but with a club, single handed, attacks the northern bear, and slays the shaggy monarch of the Swedish forests. Four powers join in war against him, Denmark, Saxony, Poland and Russia, and a stripling of 19, he beats them all within a twelve-month. With an army of but 8,000, half-starved, half-frozen Swedes, on a chill November morning, he charges upon 40,000 Russians behind entrenchments at Narva, and puts them to utter rout; taking in prisoners alone, more than double his little army. "A lofty form in mantle blue." I seem to see him now, as at Bender, single handed and alone, with sabre drawn, he defied the whole Turkish army. Oh! how like the play of Northern lights over a snowfield, flashes the good sword of Charles XII, across the page of history :

"I med- och motgang lika,
Sin lyckas öfverman,
Han kunde icke vika,
Blott falla kunde han."

When we read of the mighty deeds of the Swedes, it is difficult to believe that they have been performed by a nation numerically so small. Sweden to-day contains less than 5,000,000 inhabitants. At the height of its grandeur, under Gustavus Adolphus and his generals, when it was one of the great powers of the world, Sweden with all its conquered provinces, Finland included, only numbered two millions and a half. With truth can it be said, that, in comparison to their numbers, the Swedes have made grander campaigns, fought more battles and gained more victories, than any other nation on the globe.

But Sweden has other great names besides her kings and her warriors. Berzelius, "who elevated chemistry from a black art to an exact science." Linnæus, king of botanists, the greatest naturalist of his age, whose fame is bounded but by the civilized world. Swedenborg, the inspired seer of modern times, to whose mystic teachings, we to-day in America build temples. In prose literature Fredrika Bremer

and Victor Rydberg. In poetry Tegner, Runeberg and Bellman. In both Topelius. And need I speak of where Sweden stands in music and song, when many of you, my friends, have been enraptured with the singing of Christine Nilsson, or perhaps listened to the Swedish nightingale herself—Jenny Lind?

But we wonder not at the grand achievements of the Swedes when we remember from what stock they are sprung. Throughout all ages, Scandinavia has been the home of a race of heroes. A thousand years ago there sailed out of the creeks and fjords of Scandinavia a fleet of Viking ships, manned with the bravest sailors the world had ever seen. How suddenly and terribly those Northmen—Swedes, Norwegians and Danes—burst upon civilized Europe in the middle ages. They conquered every foe they met, they subdued every province they set foot upon. They swept the seas. No ship could withstand the wild fury of their attack. They conquered Normandy, they overran England, Ireland and Scotland; they fought and routed the Moors in Spain; they sailed past the "Pillars of Hercules"; they harried the whole coast of the Mediterranean, and their victorious forays stopped only at the gates of the holy city—Jerusalem. They fought, in very truth, for "victory or death" and they cared little which, for victory brought them the joys of conquest, death, the joys of Walhalla.

The civilized world stood aghast at the wild attacks of these sea kings of the North, and the churches throughout Christendom incorporated into their liturgies, the pious prayer :

"A furore Normanorum
Libera nos, Domine."

But these gallant sailors of the far Northland, did more than conquer and destroy. They sailed boldly out upon the broad Atlantic. With no compass, with not even a tradition to direct them, but guided by the stars in their courses they crossed the vast ocean; their storm-tossed ships first sailed our western seas; their feet, first of white men, trod

the shores of America. And all this five hundred years before Columbus discovered the islands on our southern coast.

And there are greater obligations of a later date, which place America under a debt of gratitude to the Northland. When our forefathers rose in arms to throw off the yoke of Great Britain; in that long struggle of the revolution, that time that tried men's souls, let not America forget that next after our ally, France, it was the gallant little kingdom of Sweden, that, first among the nations of the world, recognized our new-born republic, made with us a treaty of friendship, and welcomed us into the great sisterhood of nations.

We, of this generation, can never forget the incidents of the great American rebellion, that titanic contest that for four years raged over this continent. We can never forget our bright days of victory, we can never forget our dark and gloomy days of defeat and disaster, when everything that was dear and sacred to us as a nation seemed trembling in the balance. Shall we ever forget one memorable morning when the rebel ram, Merrimac, steamed out of Norfolk harbor, and with her prow of iron came down upon our "wooden walls" of defense, lying at anchor at Hampton Roads. How cruelly that monster iron clad gored one after the other of our brave ships to the death, while the shot from our cannon rattled off her coat of mail harmless as hail stones. How bravely went down the good ship Cumberland with the stars and stripes still floating from her mast head, and with three hundred immortals on board who fired the last broadside as the waters of the ocean poured into the muzzles of their guns. Then all was terror and consternation. Telegrams were sent from headquarters to New York, Boston and Portland, to all our maritime cities: "The Merrimac has escaped. She has broken the blockade. She has sunk the bravest ships of our navy. We have nothing that can cope with her. Take care of yourselves, we can not protect you."

I recollect well how the news was received in Portland. How our citizens consulted together. How it was proposed to construct rafts of long lumber, and chain them across the

entrance of our harbor, to save, if possible our beautiful city by the sea from the shot and shell of this rebel monster. For a few short hours, that rebel ram was "Mistress of the Seas."

Then what! A little nondescript craft comes steaming in from the ocean, "A Yankee cheese-box on a raft" it was called in derision. But she steams straight for the Merrimac, the big turret, 'the cheese-box,' begins to revolve, the big guns are run out, and the big cannon-balls are hurled, one after the other, with crushing effect against the mailed armor of the confederate cruiser. The contest was long; the fight was hard; but at its close this rebel ruler of the waves, crippled, disabled and defeated, was glad to crawl out of the fight, to roam the seas no more.

Now, my friends all this is as familiar to you as household words; but let us not forget that the inventive genius who planned and built and gave us the "Monitor" that apparently insignificant means of defence, which in that hour, under God, was the salvation of our navy, our blockade, and our prestige on the seas, let us not forget, I say, that he, the inventor of the Monitor was no American born, but the Swede, John Ericsson, the son of a Swedish miner, born and bred in a miner's hut in the backwoods of old Sweden.

We Americans welcome all christian people to the magnificent battle of life on this vast new continent, where, with equal rights for all, honest labor meets with its surestand best rewards. We welcome all to share in our goodly heritage where, as a Maine poet has said, they may have

"Equal voice in making laws,
Equal peers to try each cause,
Peasants' homestead mean and small,
Sacred as the monarch's hall."

Yet, let us never forget that there is no people to whom we owe a warmer welcome than to that gallant race of the far Northland, whose first permanent settlement on our shores, a quarter of a thousand years ago, is to-day commemorated and honored.

The "Star Spangled Banner" was sung by the chorus—after which Hon. J. A. Enander, of Illinois, delivered the historical address. He said:

Svensk-amerikaner!

Den första tanken på grundande af en svensk koloni i Amerika väcktes af vår store konung Gustaf II Adolf redan innan han dragit sitt ljungande svärd till den förtryckta protestiska kristenhetens försvar och börjat lära i segrar gränade anförare för samvetstvångets och förtryckets väldiga härar en konst, som de hittills icke lärt, konsten att—fly.

Då vårt gamla fosterlands stormaktstid efter segerrik kamp mot Ryssland, Polen och Danmark grytt, väckte en framstående holländare Wilhelm Usselinx inför konungen förslag att Sverige borde äfven på verldshafven uppträda såsom stormakt, såsom Spaniens och Hollands medtäflare, handelsförbindelser med aflägsna länder borde knytas och fria svenska kolonier i främmande verldsdeler grundas. Detta allt skulle bidraga till "att utbreda kristendomen till hedningarna, utvidga rikets gränser, rikta skattkammaren, lätta folkets tunga bördor och skänka svenskarne alla verldshandelns fördelar".

Förslaget vann konungens bifall och Usselinx fick 1624 af konungen fullmakt att bilda det s. k. Södersjökompaniet, hvars privilegier utfärdades den 14 Juni 1626. Detta bolags hufvudsäte skulle blifva Göteborg, och utländingar skulle ega samma rättigheter som svenska undersåter att i bolaget och dess styrelse ingå i den mån de med penningar bidrogo till detsamma.

Men Sverige var ett fattigt, af långvariga krig utarmadt land. Tillräckliga medel för bolaget och dess nödiga handelsfotta kunde, trots konungens uppmaningar, icke anskaffas. Till och med konungen sjelf, som på fosterlandets altare offrat sin sista penning, sitt sista bordsilver, förmådde icke gälda sin utlofvade andel, de olika ständen förmådde det lika litet för sin del. Först då det blef fråga om uppooffring under krig för samvetsfrihet och förtryckta trosbröders rättigheter, först då blef det omöjliga för svensken möjligt, först då bar han jättebördor utan att svigta och utan att klaga, men härtill kunde icke ett handels- och sjöfartsbolag färmå honom, äfven om en konung sådan som Gustaf II Adolf stod i spetsen för detsamma. Fö-

respeglar om vinst af Amerikas guld och Indiens skatter klingade för döfva öron, då det gälde vinnande af tros- och samvetsfrihetens rena guld och värnande af den medborgerliga frihetens rika skatt åt en hel protestantisk verld.

Konungen öfvergaf dock aldrig sin älsklingsplan att å Amerikas jord grunda en svensk koloni, i mycket olik de engelska kolonierna derstädes, inom hvilka den religiösa ofördragsheten ofta svängde sitt gissel, slaf-hopars suckar ljödo och blodsrösterskriade mot höjden från askan efter ur-innevånarnes byar. Den slaffria svenska kolonien, tillflyktsorten från den protestiska kristenhetens förtryckte af alla folk och tungomål, hägrade för den fjerrskådande hjeltens och statsmannens blick som "en skön juvel i hans kungakrona." Den hägringen följe honom under hans lysande segertåg öfver Tysklands slätter ända till dess han föll midt i sin vunna drabbning och med sitt hjerteblod beseglade sitt lifs verk den 6 Nov. 1632.

Efter konungens död försökte rikskansleren Axel Oxenstjerna — en af verldshistoriens störste statsmän — att genom den outröttlige Usselinx inleda Tyskland i företaget. Detta misslyckades emellertid. Det svåra nederlag som protestanterna i Tyskland ledо i slaget vid Nördlingen 1634, förlamade all verksamhet, och de motgångar, hvilka drabbat Södersjöbolaget, som nu var med städernas skeppsbolag förenadt, i det att nio af dess på handelsfärdar utsända fartyg tagits i beslag i Spanien och Holland, voro icke heller egnade att öka intresset hos tyskarne för det vågsamma företaget.

Deremot lyckades Axel Oxenstjerna att för detsamma intressera tre förmögna holländare: Samuel Blommaert, Peter Spiring och Peter Minuit, hvilken senare varit guvernör i holländarnes amerikanska besittning Nya Amsterdam (New York) under åren 1624—1632. Desse tre holländare uppgjorde år 1636 att i nuvarande Delaware grunda den länge påtänkta svenska kolonien Nya Sverige. Holländarne skulle bestrida den ena hälften af kostnaden, den andra hälften skulle bestrides af "de tre Oxenstjernorna i den svenska regeringen och af Klas Fleming."

I Februari 1637 kom Minuit, som blifvit utsedd till den första expeditionens anförare, till Sverige. Han upplyste, att

holländerna visserligen under olika tider grundat tre nybyggen å det område, hvarest han ämnade grunda den svenska kolonien, men att af dessa intet egt bestånd samt att holländarne icke egde berättigade anspråk på landet. Både holländarne och engelsmännen påstodo emellertid att landet hörde dem till, och tvistade om eganderätten till detsamma. De engelska anspråken hade likväl blifvit af Karl I till svenska regeringen öfverlätna redan 1634.

Af riksamaralitetet i Stockholm utrustades nu två af Södersjökompaniets fartyg "Kalmar Nyckel" och "Fogel Grip," eller korteligen "Gripen," för den påtänkta Amerikafärden. Fartygen afsegla till Göteborg i Augusti 1637, togo här ombord de första svenska utvandrarne till Amerika samt afsegla med gynsam vind mot det aflägsna målet. Men knapt hade de kommit ut på Nordsjön, förr än de möttes af en rasande storm, för hvilken mindre modige män än svenskarne skulle bleknat och mindre sjödugliga skepp än Kalmar Nyckel och Gripen gått i qvaf. Seglen slitas i trasor, stänger och rår springa, och man väntar hvarje ögonblick att masterna skola gå öfverbord. Dock ingen fruktan, ingen tvekan hos de med döden och farorna förtroagna, hvilka stå dag och natt på kommandobryggan, vid rodret och vid de gnisslande pumparna ända till dess att den holländska hamn, hvarest fartygen skola intaga köpmansvaror och nya förråd af lifsmedel, skönjes genom den på stormens vingar flygande snön. Sedan fartygen anlupit denna hamn och reparerat de under stormen erhållna skadorna, styra de åter ut på det brusande verldshafvet, under det att en julpsalm, ackompanjerad af vindens tjut i tackel och tåg, uppstämmes af utvandrarne liksom fördom under julaftonen i deras fattiga men lugna hem vid de skogsomgjordade sjöarne i Norden. Allt svagare och svagare ljuder denna sång mot stranden, allt otydligare afteckna sig segelmanstornen mot den gråa bakgrunden och försvinna slutligen bakom horisonten just då julljusen börja i aftonens dunkel tändas i de holländska hemmen och himlahälfvens stjernor börja stråla med ökad glans ned på seglarnes spårlösa stig.

Månader fly sakta och obemärkt hän. Vi äro i medlet af Mars 1638. En disig aftondimma breder sig öfver den sköna Delaware flodens mörka vatten och öfver den lågländta stranden, hvilken den tidiga våren redan börjat svepa i sin gröna slöja, prydd med mångfärgade blomster, hvilka ingen Linne ännu kallat vid namn. Lutad mot sin lans står en reslig indianyngling på ett i floden utskjutande näs och betraktar tankfull den sköna tafla, som ligger längre upp mot höglandet i aftonrodnadens belysning framför hans blickar. Plötsligt spritter han till. Hans skarpa öra har uppfångat något ovanligt ljud från floden och han håller handen öfver ögenbrynen för att, om möjligt, med den skarpa falkblicken genomtränga dimman. Så står han orörlig såsom en bildstod i bronns minut efter minut, till dess han i ett nu störtar såsom träffad af blixten ned i det manshöga gräset. Kort derefter visa sig konturerna af tvänne fartyg på floden, de närra sig, de lägga till nära stranden, ankar kastas och en mängd väpnade och obeväpnade män stiga i land.

Vi märka snart, att dessa främlingar äro de svenskar, hvilka hösten förut lemnade Göteborg för att i Amerika söka sig ett nytt hem. Det är en kärnfrisk stam: arbetsdugliga, idoga, sjelfständiga, kraftfulla bönder och handtverkare samt några soldater, hvilka kämpat mer än en kamp under "guldkonungens" Horns och Baners segerrika fanor. Kring en mörkblå i marken planterad fana med ett gyllende kors samla sig alla, falla här på knä och tacka Gud i en brinnande bön för sin lyckliga färd öfver det stormiga hafvet. Derefter uppstämma de strids- och segersången:

"Vår Gud är oss vår fasta borg
En sköld, ett svärd beprövat,
Han frälsat ur den nöd och sorg
Oss drabbat och bedröfvat."

Underbar ljuder denna sång i indianynglingens öron. Främlingarnes lugna och värdiga uppträdande, sjelfva den ärlighet och trofasthet som står att läsa i de äldres och yngres blickar och anletsdrag, gör på honom intryck och han kommer små-

ningom till den slutsatsen, att dessa främlingar, hvilka samlat sig å näset, som af dem kallas Paradisudden (vid n. v. Mispillion creek) måste vara ett annat slags folk än de "blekansigten," med hvilka indianerna hittills kommit i beröring och hvilkas nybyggen blifvit af dem lagda i aska. Ljudlöst glider han såsom en orm genom det långa gräset bort till småskogen, reser sig upp, kastar ännu en blick på den vackra gruppen å näset samt försvinner i qvällens skymning.

Svenskarne gingo emellertid åter om bord på sina fartyg och styrde sakta uppför floden. Den 29 Mars ankommo de till en af Delawareflodens bifloder Minquas kil, nuvarande Christiana Creek. Här kastade de åter ankar och stego i land, hvarvid Minquessa indianernas mägtige höfding Mitatsimint, hvilken blifvit af den omnämnde indianspejaren underrättad om de egen-domliga "blekansigtenas" ankomst, mötte dem med fredstec ken och inbjöd dem till rådselen, sedan Minuit, som vår indianernas språk mägtig, förklarat, att "främlingarne från Snölandet kommo i fredlig afsigt," "utan svek och argan list."

Ute i en lund af sekelgamla träd icke långt ifrån floden hölls nu å en öppen plats det första stora mötet mellan landets ur innevånare och våra nykomne landsmän. Detta möte hade varit värdigt den yppersta målares pensel. Man såg här den majestätske på segrar rike Mitatsimint med de mångfärgade örnfjädrarne i sina ännu svarta lockar, lägre höfdingar och krigare med bågar och bjert färgade pilkoger, tomahawks och skalper; medicinmän i fantastiska dräger och längre bort grupper af qvinnor och barn. Å den andra sidan såg man den flegmatiske, lugne och språkkunnige Minuit, klädd i holländsk drägt, den kraftfulle ynglingen Henrik Huyghen bärande i sina händer den svenska fanan, vid hans sida den axelbrede, tappre löjtnant Måns Kling, hvilken var lika skicklig i konsten att uppmäta och kartlägga en landsträcka som i konsten att utsticka ett läger. Denne krutsprängde krigare stod här tynt stödd på sin väldiga klinga, ett arf från förfäder, hvilka kämpat under Engelbrekt, Sturarne och Gustaf Vasa. Hans elghudskyller bar fram till spår efter nappatag med Tillys kroater under slaget på "Leipzigs slätt" och hans blanka stormhatt hade fått mer än ett väldigt svärdshugg under stormningen af Wyrtzburgs vallar.

I en halfkrets på båda sidor om Kling stodo yngre, med den ti-dens musköter bevärpnade soldater, högresta, kraftiga bönder och arbetare från Westergötland, Småland, Vermland och andra landskap i Sverige, samt yngre och äldre svenska qvinnor i vackra hemväfda högtidsdräger, prydda med silverspänner och broscher.

Sedan skänker af svenskarne utdelats till indianerna så fri-kostigt att de senare, trots sin sjelfbeherskning, icke kunde dölja sin förvåning, framstälde Minuit fråga om indianerna skulle vilja till Sveriges stormäktiga drottning Kristina försälja den landsträcka, som låg på vestra sidan om elven. Härtill visade sig indianhöfdingarne ingalunda obenägna. Mitatsimint förklarade sig vara villig att sälja allt land, som låg mellan Minquas kil, hvarest mötet hölls, och Bomtiens udde (n. v. Bombay Hook) i söder. Andra närvarande höfdingar sade sig vara villiga att sälja landet norr ut till Schuylkil (vid n. v. Philadelphia). Då priset uppgafs, tillkännagåfvo svenskarne att de voro beredda att betala för landet icke blott allt hvad indianerna fordrade, utan mer dertill, hvilket tillkännagifvande ökade indianernas förvåning, ty med dylika affärsmän hade de aldrig förut sammanträffat. Ordentliga köpebref utfärdades nu på holländska språket, köpebref, hvilka indianerna undertecknade med sina bomärken, svenskarne med sina namn. Derefter afslutades mötet och svenskarne och indianerna skildes såsom goda vänner. Ett vänskapsband var mellan dem knutet, som aldrig skulle genom svek och bedrägeri slitas; väg var bruten och föredöme gifvet för Wilhelm Penn och hans qväkare i en kommande tid.

Sedan landet, som skulle blifva "Sveriges krona i everldiga tider tillhörigt", betalts med varor, kartlades det af löjtnant Kling, som i gränslinjen nedslög pålar försedda med den svenska drottningens namnchiffer. Samtidigt härmed började Minuit uppföra å norra stranden af Minquas kil, å det ställe hvarest staden Wilmington nu ligger, en skans, som efter Sveriges drottning kallades Christina.

Detta förtörnade på det högsta holländarne i Nya Amsterdam (New York), hvilka gjorde anspråk på landet. Det dröjde icke länge förän svenskarne hade nöjet mottaga en ljungande protest